

افغانستان او سپینه ماني

د (پخا مسکوا) دوو ژورنالېستانو (شورد نادزي سوفیکا) او (اولگا بېچکوا) د وتلي ژورنالېست (مېلور ستورپا) سره د افغانستان په هکله مرکه کړي ژباړه يې د لوستونکو مخې ته گډم

سوال : د افغانستان نه به يې پېل کړو، د امريکا جمهور رئيس بارک اوباما د کانگرېس نه ۱۶۰مليارده ډالر د افغانستان د وسلوالو ځواکونو د حاجت له پاره وغوښتل، د دغه پېسو نه ۳۳مليارده ډالره د روان کال لگښت دي : زه نه پوهېږم چې دا ښه کار دي او که ښه نه دي ؟ جواب : ستونزه همدا ده چې څوک نپوهېږي په افغانستان کې کوم کار ښه دي او کوم بد.

اوس مهال په افغانستان کې جنگ دي راځي وېې څېرو دا جنگ کوم جنگ دی، استکباري، ازادونکي، اشغال لونکي، عادلانه، غېږي عدلانه؟ کوم جنگ دي؟ امريکا پان جنگ په دوه ډوله تعبېروي - حتمي جنگ پېچلې (تېل شوي جنگ) او انتخابي جنگ، پېچلې چې ورته يې خوښه وي روښانه کوي : امريکا کولاي شول په عراق گزار ونه کړي، پلټنه وکړي چې هېواد يې کيمياوي وسلې لري او که نه، دا کار يې ونه کړه او نېغ په نېغه يې په عراق وروندگلي او جنگ يې پېل کړه دي جنگ ته (انتخابي جنگ) واي او دا جنگ دورو کي بوش خوښه وه، او په افغانستان کې چې امريکا پانو جنگ پېل کړي ورته تېل شوي (ضروري) جنگ واي په دې خاطر ورته تېل شوي جنگ واي چې بله لاره نه وه او هلته په افغانستان کې د القاعدې او طالبانو پټ ځالي و، د نړېوال قانون په چوکاټ کې جنگ هم په دوه ډوله (تېل شوي جنگ اود خوښي) انتخابي جنگ تعبېروي خو دا د ستونزو د حلولو لار نه ده پواځې ځان ته بازي ورکول دي.)) (ضروري جنگ)) څه ته واي؟ که زه ووايم چې د منځکې په سر په هره نقطه کې ((ضروري)) جنگ ته اړتيا ده ددې نه څه په لاس راځي؟

د دې نه په غېږ په افغانستان کې امريکا پان جنگ په دوو مرحلو وېشي: لمړې مرحله: امريکا پان واي په افغانستان کې جنگ عادلانه جنگ دي په دې خاطر چې ترهگر (القاعده او طالب) له منځه وړي، هغه القاعده چې په امريکا کې د راکري ورکړي نړېوال تجارتي مرکزونه ونړول او په پېنټاگون يې ملکي الوتکي ور مارش کړي، تر اوسه د طالبانو او القاعدې مشران په لاس نه دي ورغلي او په پاکستان کې د پښتنو په ساحه کې چې په غرونو کې اوسېږي پټ دي، دا چې نه يې ملا عمر ونيو او نه يې بن لادېن اوبېا هم دي جنگ ته دوي عادلانه جنگ واي، عادلانه نه بلکې رېښتېني جنگ دي، امريکا پان او نړېوال ځواکونه د دې له پاره نه دي راغلي چې بدل واخلې او با القاعده او طالبان له بېنه بوسي بل مقصد لري او د هغې مقصد لاس ته راوړو لو له پاره راغلي دي

هلته په افغانستان کې اوس څه تېرېږي؟ که په واقعت سترگې پټې نه کړود روسيې دولت هلته په احمقانه حالت کې دی، په روسيې کې عام خلک او مډيا په افغانستان کې د جنگ ضد دي او غندي، او دولتي چارواکي بيا د امريکا او متحد هېوادونو سره چې په افغانستان کې په جنگ بوخت دي مرسته کوي: خپله خاوره يې ورته په خدمت کې ورکړي اود روسيې د خاورې نه افغانستان ته وسلې وړي، دا هم په زړه پوري ده چې هېڅوک نه پوهېږي چې ددې جنگ ماهېت په څه کې دي، د روسيې دولت ته دا جنگ په څو دلېلو په گټه دي: اول - داچې امريکا پان په افغانستان کې راگېر دي د روسيې واکمنان خوشحاله دي، المانيان واي (شاد بن فرايد) په زړه پوري: روسانو دا دوزخ لېدلې، پرېده چې اوس يې امريکا پان او دهغې انډېوالان ووېني.

دوهم: روسيې دولت د اسلامي بڼېدگرانو نه وېره لري، او همداسې د نېشه يي توکو نه چې په ټوله روسيه کې يې ځوانان محطاط دي او ۹۰٪ هېروين د افغانستان نه روسيې ته راځي که د امريکا پانو په واسطه د اسلامي بڼېدگرانو او مخدره توکو مخه و نيسي مجبور دي خپله اقدام وکړو

سوال: کولاي شم داسې پوښتنه وکړم؟ اوگوري تاسو واي چې په افغانستان کې جنگ د روسيې دولت په گټه دي، بلي؟ ځکه مونږ د هېروينو او اسلامي بڼېدگرانو نه وېرېږو، دا سمه او د فهم وړ هم ده چې افغانستان زموږ گاونډي هېواد دي، تاسې وويل چې دا جنگ تېل شوي جنگ دي، سوال دادې چې امريکا پان ولي او د څه نه په افغانستان کې بېرېږي؟

جواب: اوس امريکا پان په هغه حالت کې قرار لري چې يو وخت د روسيې دولت لره، لاره تزي ورکه وه چې په څه شان د افغانستان څخه پښي سپکې کړي، تاسې پوهېږي چې خبره په څه کې ده؟ کله چې يو هېواد په کوم بل هېواد وسلوال تېري وکړي او وسلوال ځاکونه يې هغه هېواد ته ورننوځي بېرته وتل تزي ناکامي ده او د ناکامي نوم هغه هېواد په ځان پوري تړلي شي چې زور نه لري، کله چې امريکا د وېنټام څخه خپلې قواوې وېستلې دا د امريکا له پاره لوبه

ماتي او د غم ورځ وه، او کله چې د روسانو لښکري د افغانستان څخه وتلي سره له دې چې د گروموف سور بېرغ په مخکې ځلانده روان و بيا هم د روسيې له پاره ملا ماتونکي تراژېدي وه، او دا امريکايان نه غواړي، روښانه خبره ده چې اوباما يې هم نه غواړي، که اوس له افغانستان څخه قواوي وباسي د ټولټاکنو په دوهم تور کې هېڅ کله برېالي کېدای نه شي، مشهور سياستپوه شونکي (کېري اوېلس) وايي که چېرې اوباما پو لوي شخصيت وي، بايد د دوهم ځل جمهوري رياست قرباني ورکړي او کلک هوډ وکړي او د افغانستان نه وسلوال ځواکونه وباسي پوښتنه: چې داسې ده بايد اوباما د اول نه افغانستان ته پاملرنه نه وي کړي، ځکه هغه د جنگ په ضد د شعار تر نامه لاندې جمهور ريس شو هغه نه شو کولای چې افغانستان ته پاملرنه ونه کړي پوښتنه: نه يې غوښتل خو وي وېل. جواب: اصل خبره په دې کې ده چې اوباما انتخابي جنگ غنده د عراق جنگ چې بوش پيل کړي و د (بوش د جنگ) په نوم يادوه، که چېرې اوباما ددې سره غبرگ وېلي وايي ((چې راځي د افغانستان څخه قواوي وباسو)) په هغه وخت به يې د هېلري کلنټن چې وتلي او پېژندل شوي سياست کونکي وه په وړاندې يې ټولټاکنې بېلې، کله چې وروکې بوش په عراق د حملې نکل وکړه هېلري کلنټن ورسره هم نظره وه او اوباما نه وو. هغه نه شو کولای چې په پو وار داسې دوه غټ وړاندېزونه چې ((مونږ د عراق او افغانستانه وځو)) عملي کړي، ډېره ستونزمنه وه چې دا کار يې کړای وای، اوباما پوهېده که دا کار وکړي ټولټاکنې نه شي گټلای ځکه په امريکايانو خپل هېواد ډېر گران دي او نه غواړي چې وسلوال ځواکونه يې چې په کوم هېواد منگولي خښي کړي په اسانۍ پرېدي، او کله چې د جمهوري خوا ماکن سره مقابله شو دلته يې بيا غوره مالي کوله، اوگوري کله چې اوباما تصميم نيوه چې افغانستان ته نور ۳۰۰۰۰ وسلوال ځواکونه ورننه باسي د ډېر فکر نه وروسته داسې ووبل ((چې زه دا قواوي افغانستان ته لېرم خودا و اېم چې په ۲۰۱۱ کال کې به بېرته خپل هېواد ته راستنېږي)) .

دادي ۲۰۱۰ کال وروپسې ۲۰۱۱ کال ددې امکانات نه شته چې اوباما دي خپلي قواوي د افغانستان نه وباسي خو اټکل يې سم دي ځکه په ۲۰۱۱ کال کې د دوهم ځل له پاره د ولسمشري ټولټاکنې پيل کېږي او ددې شعار تر نامه لاندې کېدای شي ټاکنې وگټي اکر چې ورته گرانه به وي ځکه همدا اوس د ستونزو سره لاس و گرېوان دي ((که ده په اول کې وېلي وای چې د افغانستان څخه قواوي باسې ځکه لاس ته راوړني نه لري)) اوگوري څو ورځې مخکې په لندن کې د افغانستان له پاره نړيوال کنفرانس رابلل شوي و څه نتيجه يې ورکړه؟ وي وېل راځي طالبان په پيسو راوښو او د ځان پلويان يې کړو

پوښتنه: د لندن په کنفرانس کې زمونږ پشنهاد د خندا وړ و زه ځان ته دا اجازه ورکوم چې ددې خندا وړ سوال پوښتنه له تا وکړم ...

جواب: د لندن په کنفرانس کې د روسيې دولت وړانديز عملي بڼه نه لرله بواځې پروپاگاندي اړخ يې لاره زمونږ وړاندېزونه د لندن په کنفرانس کې د کنفرانس د گډونوالو د خندا وړو اومونږ ته دلت د خندا .. پوښتنه: د روسيې دولت وړانديز دا و ((که امريکا او ناټو هېوادونه پيسې ورکړي مونږ په افغانستان کې خپلي وړانديز وپېژني پوروژي بېرته په پيسو ودری)) ډېر بڼه .

جواب: بلې په افغانستان کې شوروي اتحاد د فرهنگ او کلتور (دوم کولتور) ستره ودانې ودانه کړې وه مونږ تل په نورو هېوادونو کې بواځې کولتوري او سپورتي ودانې ابادوو . پوښتنه: او کتابخاني..

جواب: مونږ په کابل کې د (دوم کلتور) ودانې ابادې کړې، تاسو پوهېږي چې اوس دهغې ستري ودانې سرنوشت څه دی، هغه ستره ودانې نن ورځ په نړۍ کې د نېشه پانو د راټولېدو ستر مرکز دی، په رېښتيا هلته نن ورځ نه څوک ټنگټکور کوي او نه نڅاگاني، پو وخت و چې هلته د روسيې مشهور هنرمند (کابزون) به په افغانستان کې د مېشتو وسلوالو ځاکنود سربازانو او افسرانو د مورال لورلو په خاطر کنسرتونه ورکول چې اوس هغه ښکلې ودانې زېر زميني ده کله چې هلته ور ښکته شي بواځې د هېروينو او مور فوينو محتاط په کې رغري چې په لېدو يې د سري غونۍ راز پېگېږي. پوښتنه: دا مانا چې هلته اوس ډېران دي؟

جواب: بلې دا په رېښتيا دوزخ دي، ځما په فکر زمونږ وړانديز د لندن په کنفرانس کې تبليغي اړخ لاره، مخکې به مونږ د ملل متحد غونډو ته د سولې د پېشنهادونو سره ورتلولو چې نړۍ يې جنگه او بې وسلې وي، که رېښتيا ووبل شي هغه کار مونږ اوس نه کوو ځکه چې وسلې ونه لرو مونږ ته څوک د سوپر (ستر) ځواک په سترگه نه گوري پوښتنه: بلې اوس خو دامريکا د سياست کونکو ډله راغلي چې شعار يې هم دادې چې وسلې بايد نه وي

جواب: خبره په دې کې ده چې د امريکا جمهور ريس اوباما د بې وسلو کولو پلوي دي له ده نه مخکې (بېزن خاو) د امريکا لمړي جمهور ريس و چې د بې وسلو کولو پلوي و خو (بېزن خاو) هغه وخت د بې وسلې کولو خبرخپور کړه چې د واکمني دوره يې پای ته رسېدلې وه دوهم جمهور ريس (ريگن) و چې د اېس لېنډ په پلازمېنه رېکاوکي کې د بې وسلو کولو خبر ورکړه او (گرېچوف) ورسره ومنله هغه وخت د امريکا جمهور ريس سره په خوا کې د مشوري څوک نه و دواړو مشرانو د وسلو بندول ومنل او وي وېل چې ټولې زروي وسلې به له منځه وړو خو کله چې رېگن دا خبره خپل خارجي وزير (شولخ) ته وکړه هغه هېران پاتې شو چې دا کار دي ځنگه وکړه او دهمغه ځاي نه پيل شوه او اوس برعکس اوباما واي چې مونږ ((ته لازم دي چې د وسلو نه ځان خلاص کړو)) او زمونږ جمهور ريس مېډوېف واي ((نه)).

له دې نه معلومېږي چې جمهور ريس مېډوېډف غواړي چې مونږ سوپر ځواک اوسو ، دلته وېلاې شو چې مونږ په رېښتيا د امريکا نه وروسته اول او با دوهم د اتمي وسلو ستر قدرت يو پوښتنه : سوال داسې مطرح کوم : د افغانستان مسله يوه داسې مسله ده چې په دې مسله کې امريکا او روسيې دولتونه په زړه پاک نه دي يو بل ته دوکه ورکوي ، امريکا افغانستان ته راغلي غواړي خپله ستراتيژي پلي کړي بلې؟ نو په دې خاطر دا د هغوي له پاره رېښتيني جنگ دي ، د امريکا سره د ترهگرو ، نېشه يي توکو او داسې نورو تشويش نه شته ، او زمونږ لمرې ستونزې د افغانستان سره مخدره توکي دي چې په ډېره پراخه پېمانه زمونږ هېواد ته قاچاق کېږي، ځکه مونږ دلته د افغانستان سره په جغرافيايي موقیعت کې نژدې يو ، امريکا له پاره دا سوال دومره د تشويش وړ نه دی ، ولې چې د افغانستان نه ډېره لري پرته ده .
 جواب : بلې د هغوي ستونزې د کلومبيا او لاتيني امريکا سره دي پوښتنه : بلې . د ستونزو د حل لارې شته ، که هر يو ستونزو ته د خپلې زاوې نه گوري نو د حل لاره به هم بېله ده ، لکه چې تاسو ډاډواري وکړه چې د لندن کنفرانس د افغانستان په هکله جوړ شوي و د يو بل نظرونه سره ورته نه و .

په روسيې کې مثل دي واي (زه په ابوان او ته په احمق) ؟ ((په پټي کې اقمي او په کېف کې کاکا)) څه شي او کوم يو په زړه پوري دي زمونږ نظر يو د بل سره سر نه خوري خو يو بل ته اړيو ، ځما مطلب د امريکا او روسي هېواد نه دي هر يو غواړي يو بل ته دوکه ورکړي .

پوښتنه : دا پواځې په افغانستان کې د دوي نظر داسې دي او که په نورو هېوادو کې هم ؟ جواب : په صورت عموم سره ، خو دلته مونږ د افغانستان په باره کې خبرې کوو دلته له ورايه برېښي : چې يو بل ته په زړه کې خبرن دي په دې هم پوهېږو چې يو بل ته اړ هم دي ، د روسيې دولت غواړي د امريکا په لاس په افغانستان کې چټل او ناولي کارونه تر سره کړي ، امريکا واي چې د روسيې دولت دي هم زمونږ سره په دې ناولي او چټل سپاست کې راکډ شي او خان دي په کې ناولي کړي .
 پوښتنه : زمونږ اصول څه دي ؟

جواب : واضح خبره ده چې مونږ د خپلو اصولو پلويان يو غواړو په خپلو لاسونو خان ناولي کړو او هغوي غواړي چې مونږ خپل لاسونونه دهغوي په اصولو ناولي کړو پوښتنه : تر څه وخته ؟ جواب : يوه تجربه او بس .
 پوښتنه : ولې ؟

څومره چې زه پوهېږم ، هغوي وائي چې مونږ داسې سره نه دي وېلي ؟

جواب : په دې خاطر هغوي چې څه واي او مونږ يې و نه منو بېا غوسه ورځي او هر څه له مونږ نه انگرې ، دادي په راتلونکي نژدې کې اوباما او مېډوېډف سره لېده کاته کوي ، او دا سوال به ددوي د خبرو موهم ټکي وي ، هغوي به مونږه خطا باسي او مونږ به هغوي : اوباما به واي : ((اجازه راکړي چې درته په گوته کړم چې نن په روسيه کې د مخدره توکو محطاط ځوانان مخ په زباتېدو دي ، او د روسيې په شمالي ولايتونو کې حالت کړکېچن دي ، حتي څو ورځې مخکې د اېنگوشېټ د کورنيو چارو په وزير وسلواله حمله وشوه ، او تاسې مونږ ته په خپله خاوره کې د التولو اجازه نه راکوي ، اگر چې په دې موافقه شوي او دواړو جمهور ريسانو ، د روسانو د قواوو لوي درېستيز او همداسې د متحدو قواوو د امريکا لوي قوماندان په خط لاس ليک کړي دي ، نه پوهېږم چې ستونزه په څه کې ده؟ او مونږ به بيا هغوي ته وایو) چې تاسې په افغانستان کې د ترهگرو په وړاندې جنگ نه بلکې دعامو خلکو په وړاندې جنگ پيل کړي دي ، تاسو دلته غواړ خپلې نظامي اډې جوړې کړې او دا دي پاکستان ته مو پېښه اوږده کړې)) او داسې نورې نيوکې.
 په رېښتيا مونږ نه غواړو چې د امريکا نظامي هډې دي په افغانستان کې پرته وي ؟ مونږ ته اسلامي بڼاد گران دومره خطرناک نه دي لکه چې د امريکا نظامي اډې ، مونږ هلته په چکسلواکيه او پولېنډ کې د دفاعي سېستم سره موافق نه يو او دوي دلته په بغل کې راته پخې نظامي اډې جوړوي .

پوښتنه : او دا هم ورته وایو چې په افغانستان کې د شوروي اتحاد جوړې شوي پروژې چې ړنگ شوي په خپلو پېسو ابادي کړي .
 جواب : بلې .

پوښتنه : که چېرې د شوروي اتحاد وختونو ته لار شو او د روسانو د سرو لښکرو ورننوتل او بېرته وتل د امريکا د وسلوالو ځواکونو سره پرتله کړو ډېر اړخونه يې يو بل سره لگېږي ، تاسو ددې په هکله کومه پېښې کولای شي ؟
 جواب : که تاسې د افغانستان د جنگ په هکله د عامو خلکو نظر راټول کړي ډېر ورته والي لري ، په تعصب سره بايد ووايم چې دلته په روسيه کې دافغانستان د جگړې سره پواځې دوه قوتونو مخالفت لاره : اول قوت د هغه سربازانو مېنډي وي چې په افغانستان کې جنگېدلېي و او دوهم قوت (ساخر) او د هغه ملگري و ، که ستاسو په ياد وي ساخر يې په دې تورن کړه چې وطن پلورونکی دی ، د وکيلانو په کنگره کې يو سرباز چې د افغانستان په جنگ کې دواړه پېښې له لاسه ورکړې وي په ساخر تور ولگاوه چې وطن پلورونکی دی ، واکمنو د اسي معبوب چې دواړه پېښې غوڅي شوي وي له کومه را پېدا او د ساخر په مقابل کې ودراره ، ساخر هغه ته هېڅ نه شو وېلاي ځکه هغه د لور شخصيت او کرکتر خاوند و هغه دي بي پښو انسان ته نه شو وېلاي ((چې په ما گرانه تا خپلې پښې ځما په خاطر له لاسه نه دي ورکړي تا خپلې

پښې د هغه چا په خاطر له لاسه ورکړي چې ته ېې افغانستان ته استولې وي ، زه وطن پلورونکې نه ېم ، وطن پلورونکې هغوي دي چې ته ېې د افغانستان دوزخ ته چې وسپني په کې وېلې کېږي استولاي وي)) پوښتنه : زمونږ سربازان او د امريکا سر بازاران چې په افغانستان کې جنگېدلي د هغوي او دوي سره څه ډول برخورد کېږي؟ جواب : تاسې پوهېږي چې هلته په افغانستان کې څه خبره ده ؟ هلته اوس عام خلک واي چې روسان د امريکايانو په پرتله ښه خلک و پوښتنه : افغانان اوس په باد راوړي چې روسان د امريکايانو په پرتله څوځله ښه و ؟ .

جواب : بلې . افغانانو چې د امريکا او متحدو ځواکونو بد کارونه ولېدل اوس د روسانو ارمان ورځي، دا روښانه ده ، چې مونږ نه پوهېږو اونه شوکولاي چې حالات درست او علمي وسنجو او عمل ېې وکړو ، لکه چې امريکايان ېې کوي ، مونږ غوښتل په افغانستان کې په ېو وار سوسپاليزم جوړ کړو خو هغه وسله چې د سوسپاليزم له پاره په کار وه استفاده مو ترې ونه کړه پواځې مو وزېوو ، مونږ بايد بل ېو څه کړي واي، ځکه هلته د کمونستانو څو رهبران و چې په نوبت سره به برېښف ترې چپي اخسلي او زمونږ خاص گارد به ېې په نوبت سره ترې ژوند اخيسته، په اخر کې چې کله دافغانستان څخه ووتلو بيا مو هلته نجيب الله د پوځ له پاره پرېښود، نجيب الله ېې ونيو، وي واژه او بيبي سرښکته کونه پورته وزراوه، که چېرې د امريکا وسلوال ځواکونه له افغانستانه ووځي طالبان کابل ته راځي او کله چې طالبان کابل ته راننوتل او کرزي په وخت سره غرب ته پښې سپکې نکړي د نجيب الله په سر نشت به اخته وي.

پوښتنه : د امريکا له پاره په افغانستان کې تاسې کوم روښانه وړيانت ويني؟ جواب : روښانه وړيانت هغه دي چې د اوباما لېبرال ديموکراتان ېې واي ((که چېرې اوباما په رېښتيا لوي جمهور ريس وي حتما بايد غټ گام پورته کړي او د دوهم ځل د جمهوري رېاست په فکر کې نه شي او لارې ورتوکړي او وسلوال ځواکونه له افغانستانه وباسي)) دا ېې علمي اړخ نه دي.

پوښتنه : که هغوي خپلي قواوي وباسي هلته څه پېښېږي ؟ جواب : طالبان بېرته کابل ته راځي پوښتنه : سل به سلو کې ؟ جواب : بلې د شريعت قانون به پلي وي او بيا به همغه ډېگ او همغه ټيبر وي لکه چې د امريکايانو نه دمخه و .

پوښتنه : او د اوباما له پاره؟ داسې گڼې کېږي ؟ که تاسې د امريکا د هر جمهور ريس سپاسي دريز له نظره تېر کړي هر ېو د جنگ پلوي دی په دې خاطر چې خپله امبار کړي وسلي په مصرف ورسوي هغوي مجبور دي چې دا کار وکړي ، د هغوي له پاره دا ېو تاريخ دي، اوباما بايد چېرته وي، دلته يا هلته ؟ جواب : نه زه دا فکر نه کوم چې اوباما دي د وسلو جوړونکوته دا پرست ورکړي چې د وسلو له لارې ېې په پيسېو خپتې وپرسېږي ددې کلمې د وېلو نه عفه غواړم ، دا سمه ده چې د امريکا ټول جمهور ريسان د جنگ پلويان وه ، د (وېلسون) په واکمني کې اول نړېوال جنگ پېل شو ، د (روزولت) په واکمني کې دوهم نړېوال جنگ د (ترومېن) په واکمني کې په کوريا کې او بيا جونسون او نېکسون په وېنتام کې ، غټ بوش په عراق باندې اوله حمله وکړه او وړوکي بوش د دوهم ځل له پاره په عراق او افغانستان ور وډنگلي ، او اوس په حقيقت کې د افغانستان جنگ د اوباما جنگ شو، اوس اوباما نه شي کولاي چې د چا په حواله چې زه ملامت نه ېم په افغانستان کې چې جنگ پېل کېده زه جمهور ريس نه وم .

يولسم د سپتمبر نه وروسته کله چې امريکايانو په افغانستان راوډنگلي او په زرگونو افغانان ېې له تېغه تېر کړل بهانه ېې دا وه چې دا زمونږ دشمنان دي له بېنه ورو خو کله چې په توره بوره کې د القاعدې او طالبانو رهبران پرېښودل اوپاکستان د سپاست مېدان ته راووت دا بل سوال دي.

داهم له پاده ونه باسو چې په پاکستان کې واک لړزانه دي باور ېې نه شته ددې امکانات ډېر دي چې هره لحظه سپاسي واک ډېو او بل گوتو ته ورشي او دا هم له پاده ونه باسو چې پاکستان اتمې ځواک دي او دلته په منطقه کې که حالات له کنترول نه ووځي خطرناک عواقب د ځان سره لري .

پوښتنه : کولاي شو ووايو له دې وجې به اوباما ته به په بهرني او کورني سپاست او په داخل د گوند کې ستوزي را وزېږېږي ؟

جواب : تاسو پوهېږي ؟ کله چې اوباما سپيني ماني ته راغي په هغه وخت کې د امريکا په وړاندې ډېرې ستونزې پرتې وي، اقتصادي بحران و بيا جنگ و او د خلکو په منځ کې اختلافات اوج ته رسېدلي و که اوباما په ځاي (روزولت) هم وي ددې توان ېې نه لاره چې هر څه کنترول او اداره کړي ، اوباما چې څه امکانات په وس کې لرل په کارواچول او د اقتصادي بهران نه د وتلو لاره ېې پيدا کړه اگر چې تر اوسه د مالي سپما په ساحه کې ډېرې ستونزې لري چې له ځينو غوښتونو نه هم تېر شو خوسره له ستونزو په دې وتوانېده په کانگرس د صحې بېمي عام قانون منظور کړي ، اوباما اوس هم دا وائي چه په عراق کې بايد جنگ نه وي، په داسې حال کې چې په عراق کې امريکايي وسلوال ځواکونه پراته دي، خو نوري دندې تر سره کوي : هغوي اوس مخامخ د دښمن سره نه جنگېږي، پواځې خپل ځان ساتي او نور تربيه کوي ، افغانستان د اوباما له پاره په سپاسي ژوند کې د مرگ او ژوند خبره ده سره له دې د بوش په پرتله ځان ته تسلي ورکوي او واي چې په ۲۰۱۱ کال کې د افغانستان څخه قواوي وباسو((څه فرق کوي ۲۰۱۰ کال او که ۲۰۱۱ کال ؟ اوباما داسې فکر کوي چې د ۲۰۱۱ کال پوري به القاعدې او طالبان له منځه وويښي ؟ طالبان هغه نه شي له بېنه وړلای -اوباما پواځې دا کولاي شي چې په افغانستان کې ډېر زيات عام خلک له بېنه وويښي او ټول پښتونستان په گولېو هوار کړي ، زه نه پوهېږم ټول بايد ووژني، او که نه بله لار نه شته .

اوباما کوم خاص وړانديز نه وړاندې کوي چې دحل لاره ولري هغه ((کله وای چې افغان دولت ددې توان پیدا کړي چې هرڅه کنترول کړي شي ، او وسلوال ځواکونه یې د طالبانو سره مقابله وکړي شي)) او داسې نورې ... تاسو پوهېږئ چې هلته څه تېرېږي؟ هلته په افغانستان کې پولیس په وظیفه ټاکل کېږي او څو وخته وظیفه اجرا کوي ، پېسې د جبهه کړي بیا په خپل سر دنده پرېږدي څو وخته وروسته بیا راځي او ((وای چې زه بیا غواړم په پولیسو کې وظیفه اجرا کړم)) هغه ته بیا معاش ورکوي او بیا وای چې زه په اوږدو کې وظیفه اجرا کوم ، کله چې وسله ورکړه بیا د وسلې سره تېښتي او طالبانو ته ورځي دا لري روانه ده پرمختګ نه لیدل کېږي، او د کرزي په ارتباط ، هغه مطلق بې صلاحته ولسمشر دی ، خو د هغه ورور د افغانستان د مخدره توکو پاچا دی .
پوښتنه : چې داسې ده ولې امریکایان ملاتړ کوي ؟

جواب : په دې خاطرې ملاتړ کوي څرنگه چې وای بدیل نه لري ، که چېرې هغوی ددوې په سیاسي پروسه کې ښکاره لاس ووهي سیاسي کړکېچونه راټود وي او لاس ته راوړني نه لري ، او نن د امریکا حالات زمونږ د وخت حالاتو ته ورته دي، اول نور محمد ترکي د هغه نه وروسته بل کوم بو، بیا بېرک کارمل او په اخر کې نجیب الله ټول ووژل شو او په دار وتړل شول .

پوښتنه : هر څه چې وټول تېر شو ...

جواب : بلې ټول تېر شول د گروموف د بېرغ لاندې .

پوښتنه : ماته ډېره په زړه پورې ده چې د بارک اوباما په باره کې ستا نظر واورم ، هغه د یو ښه قسمت خاوند دی چې ناڅاپه واکمن شو ، بلې ؟ بارک اوباما تور پوټکي ، ښکلي او ښه ځواني لري ، او د امریکا خلک ترې څومره غوښتنې لري، تاسو مخامخ د هغه او د امریکا د ټولو واکمنانو د سیاسي او شخصي ژوند څارنه کړي اوباما یو غښتلی جمهور ریس دی ؟

جواب : بلې ، هغه عجب و غرېب مقناطسي خصوصیات لري ، کله چې هغه د مایکروفون څنگ ته راښکاره کېږي د ټولو اورېدونکي یې خبرې د زړه په مینه اوري او اومېدونه یې را ژوندي کېږي ...
سوال : زورور جمهور ریس نه دی... ؟

جواب : هغه یو اوبنېار او د پوهې خاوند دی تعلیم یافته او عقل مند دی ، سره له دې بیا هم دده لپاره لېکنې دوه ځوانان چې یو یې په عمر ۲۹ کلن او بل یې ۲۳ کلن ځوانان دي لېکنې کوي او دا بیا هغه لېکنې په داسې هنر لولي چې ټول اورېدونکي د تا ثیر لاندې راولي ، د خلکو سره یې برخورد د مینې ډک دي یو ورځ یې ځما د مېرمنې لاس چپ کړي و چې تر اوسه یې په زړه کې ځای لري.

پوښتنه : تاسو هم د هغه سره لېده کاته کړي ؟ جواب : بلې ما خپله د اوباما سره لېده کاته کړي دي نو ځکه یې ځما د مېرمنې لاسونه چپ کړي، هغه یو داسې لېږدي چې خلک ځانته راجلبوي، د هغه د جذب قوه ډېره زوروره ده، او دې او س باید داسې کار وکړي چې دخلکو زړونه خپل کړي داچې امریکایان دهغه څخه څومره تمعه او توقع لري ، واضح خبره ده چې هغه تمه چې ترې کېږي پوهېږي ، هغومره امکان نه شته لکه چې یو شاعر وای (که څوک ډېر کار وکړي بیا هم داسې معلومېږي چې هېڅ یې نه دي کړي) او دلته هم داسې .
پوښتنه : هغه تا مایوسه کوي ؟

جواب : نه هغه ما نه نهیل (مایوسه) کوي ، ځکه ما ډېر سپاست پوه لېږدي چې د خلکو په زړه کې ځای لاره چې ځینې په سیاسي ډگر کې ناکام او ځینې برېالي راوتلي دي او ځینې بیا یو دولتي عادي کارکونکي ، د مسال په توګه ګرېباچوف او پلسن مقایسه کوو پلسن خارقلعهاده خصوصیات لرل ، اوګوري نتیجه یې څه وه ، د او باما او د پلسن حالات بودي ، که اوباما د پلسن سره پرتله کړو ، پلسن چې هر څه غوښتل هغه یې کولای شول – او اوباما بیا هغسې نه شي کولای : هلته په امریکا کې کانګرس دی ، هلته قانون او محکمه ده ، هلته مطبوعات چې د قانون څلورم رکن دي ، هر څومره چې وغواړي او د ډېکټاتوري مېتود نه کار واخلي ، د ډېموکراتي سستم ورته اجازه نه ورکوي ، د تعجب خبره دا ده چې دلته دا ډېموکراسي منفي رول لوبوي .

پوښتنه : ستاسو په نظر هغه تراژېډي فیکور دی ؟ جواب : بلې د هغه نه تراژېډي فیکور جوړېږي، تاسې پوهېږئ د تورو پوټکو خلک هم دا سي نظر لري او ورته وای چې ((تا څه شي مونږ ته راکړل ؟ کله چې ته د امریکا جمهور ریس شوي زمونږ په ژوند کې بدلون نه دي راغلي ژوند مو بدبخته دي)) پوښتنه : ولې یواځې د هغوي ؟

هغوي داسې فکر کوي چې اوباما ددوې تورپوستې دي هغه باید حتما یو څه وکړي، د مسال په توګه په شوروي اتحاد کې ستالین د ګورجېستانیانو له پاره څه وکړل، تاسې پوهېږئ چې ګورجستان د ستالین د ډېکټاتوري په وخت کې د ټولو نه زبات زبان لېږدي دی ؟ لکه چې ناپلېون کورسیکو ته په بده کتل، دلته تورپوستان نه پوهېږي چې دهغه په لاس کې هېڅ نه شته او نه څه کولای شي . هغه غواړي چې یو څه وکړي خو نه یې شي کولای ځکه بیا خلک ورت وای چې . (ته د ټولې امریکا جمهور رئیس نه یې ته د تورپوستانو جمهور رئیس) نو پدې خاطر هغه د تورپوستانو سره نښت سپین پوستانو ته سخت چلند کوي، ټول په دې نپوهېږي خو غټ سیاست کونکي پدې ښه پوهېږي، پاول چې تورپوست و پوهېده چې ولې داسې کېږي ځکه هغه هم یو وخت غوښتل چې جمهور رئیس شي خو عادي تورپوستان بیا دا درک نه لري .